

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

w sprawie **D. K.**

o wydanie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 marca 2026r.

na posiedzeniu w trybie art. 535§5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w Gdyni

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

z dnia 23 października 2025r., sygn. akt II AKa 254/25,

zmieniającego w części wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 28 maja 2025r., sygn. akt XIV K 44/25

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Apelacyjnemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jerzy Grubba

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 28 maja 2025r., sygn. akt XIV K 44/25, Sąd Okręgowy w Gdańsku, na podstawie art. 81 ust. 2 Ustawy z dnia 19 czerwca 2020r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o uproszczonym postępowaniu o zatwierdzenie układu w związku z wystąpieniem COVID-19, art. 85§1 k.k., art. 85a k.k. i art. 86§1 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 24 czerwca 2020r. oraz przy zastosowaniu art. 4§1 k.k., połączył karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wobec skazanego D. K. (poprzednio K.) wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 29 sierpnia 2024r. w sprawie III K 1965/23 oraz karę łączną pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 10 lutego 2025r. w sprawie IV K 183/24 i wymierzył skazanemu karę łączną 6 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 572 k.p.k. Sąd umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego co do kar orzeczonych w wyrokach Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 3 lutego 2021r. w sprawie III K 1675/20, Sądu Rejonowego w Świdnicy z dnia 2 marca 2021r. w sprawie VI K 1370/20 oraz Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 16 grudnia 2024r. w sprawie X K 1005/24, zaś na mocy art. 576§1 k.p.k. *a contrario* stwierdził, że w pozostałym zakresie wyroki podlegające łączeniu pozostają do odrębnego wykonania. Sąd dokonał również stosownych zaliczeń na podstawie art. 577 k.p.k. oraz rozstrzygnął co do kosztów postępowania.

Apelację od powyższego orzeczenia wywiódł obrońca skazanego.

Wyrokiem z dnia 23 października 2025r., wydanym w sprawie II AKa 254/25, Sąd Apelacyjny w Gdańsku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wysokość orzeczonej kary łącznej do 6 lat pozbawienia wolności. W pozostałym zakresie Sąd utrzymał zaskarżony wyrok w mocy, orzekając nadto o kosztach postępowania odwoławczego.

Kasację od powyższego orzeczenia wywiódł prokurator Prokuratury Rejonowej w Gdyni, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść D. K. . Skarżący podniósł zarzut wystąpienia w sprawie bezwzględnej przesłanki odwoławczej z art. 439§1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależycie obsadzonego składu sądu, albowiem w składzie orzekającym zasiadał sędzia X.Y., który nie uzyskał pozytywnej oceny w ramach tzw. testu niezawisłości i bezstronności, a sama procedura nominacyjna na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego została przeprowadzona przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w trybie określonym przepisami Ustawy z dnia 8

grudnia 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Stawiając powyższy zarzut prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku i przekazanie sprawy oskarżonego D. K. temu Sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że podniesiony przez prokuratora zarzut nienależytej obsady sądu w postępowaniu odwoławczym, tj. wystąpienia w sprawie bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439§1 pkt 2 k.p.k., okazał się oczywiście zasadny w stopniu wymaganym przez art. 535§5 k.p.k., co pozwalało na rozpoznanie tej sprawy na posiedzeniu.

Dokonując rozważań w przestrzeni ww. problematyki przede wszystkim odwołać się należy do treści uchwały składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020r. (BSA-I-4110-1/20), podkreślając, że wykładnia prawa zawarta w tej uchwale jest obowiązująca i w myśl art. 87 ust. 1 ustawy o Sądzie Najwyższym wiąże wszystkie składy tego Sądu jako zasada prawna.

Jak wynika z treści pkt 2-go tej uchwały: „Nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439§1 pkt 2 k.p.k. (...) zachodzi także wtedy, gdy w składzie sądu bierze udział osoba powołana na urząd sędziego w sądzie powszechnym albo wojskowym na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw, jeżeli wadliwość procesu powoływania prowadzi, w konkretnych okolicznościach, do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności”.

Każdorazowo zatem, o ile sąd stanie przed koniecznością zbadania przesłanki należytej obsady sądu, wątpliwość powyższa winna znaleźć swoje rozstrzygnięcie poprzez przeprowadzenie stosownego testu. Nie sposób nie dostrzegać jednak i tego, że problematyka ta w kontekście zasiadania w składzie Sądu Okręgowego w Elblągu sędziego X.Y. (jako sędziego delegowanego z Sądu Apelacyjnego w Gdańsku), była już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Stosowny test Sąd Najwyższy przeprowadził w sprawie V KK 270/24, zaś szczegółowa analiza przeprowadzona w tej sprawie zakończyła się dla wskazanego wyżej Sędziego negatywnym wynikiem testu, co skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku.

W związku z powyższym nie zachodzi potrzeba ponownego drobiazgowego przywoływania i powtarzania ustaleń poczynionych we wskazanej sprawie. Wystarczające winno być wskazanie, za ww. wyrokiem Sądu Najwyższego, następujących okoliczności:

- tzw. *Krajowa Rada Sądownictwa podjęła uchwałę w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie X.Y. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku w dniu [...] 2021r. (uchwała nr [...] /2021). Z uzasadnienia tej uchwały wynika, że w sprawie powołania na wskazane stanowisko sędziego X.Y. nie wypowiedało się*

Zgromadzenie Ogólne sędziów apelacji gdańskiej, natomiast Kolegium Sądu Apelacyjnego w Gdańsku zaopiniowało kandydaturę negatywnie (5 głosów „za” przy 7 głosach „przeciw”). Z oceny kandydata sporządzonej przez Sędziego SA w Gdańsku wynika, że kandydat w okresie od 2019r. do 2020r. miał 16 wyroków uchylonych kasacją przez Sąd Najwyższy. Bardzo niewiele orzekał też w Sądzie Apelacyjnym – podczas delegacji jedynie dwukrotnie orzekał jako sędzia sprawozdawca i uczestniczył w wydaniu dwóch wyroków. Tzw. KRS dostrzegła też negatywną opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, a mimo to w uzasadnieniu uchwały stwierdziła, że: „w niniejszej procedurze konkursowej kryterium poparcia środowiska sędziowskiego nie odzwierciedla w pełni kwalifikacji kandydata”;

- sędzia X.Y. nie miał kontrkandydatów na stanowisko Sędziego SA;

- postanowieniem Prezydenta RP z dnia [...] 2021r. (M.P. poz. [...]) powołano go na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Od razu po powołaniu otrzymał delegację od Ministra Sprawiedliwości do orzekania w Sądzie Okręgowym w Elblągu, wykluczając orzekanie w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku;

- jeszcze przed kandydowaniem na urząd sędziego sądu apelacyjnego, z dniem 1 listopada 2017r. sędzia X.Y. został powołany na stanowisko Prezesa Sądu Okręgowego w Elblągu w miejsce Prezesa odwołanego w trybie natychmiastowym przed upływem kadencji. Z kolei w dniu 26 marca 2018r. został on powołany na stanowisko Komisarza Wyborczego w E. (uchwałą z dnia 27 marca 2023r. funkcję tę powierzono mu na kolejną kadencję);

- w 2022r. X.Y. złożył podpisy popierające kandydatów do tzw. KRS na listach J.D. J. K. – M., M.N. i Ł.P., a zatem również wobec osób podejrzewanych o udział w „aferze hejterskiej” w Ministerstwie Sprawiedliwości. Jeszcze w trakcie sprawowania przez niego funkcji Prezesa Sądu Okręgowego w Elblągu z inicjatywy Kolegium Sądu Okręgowego w Elblągu została zawiadomiona Prokuratura Krajowa – Wydział Spraw Wewnętrznych oraz Rzecznik Dyscyplinarny Sędziów Sądów Powszechnych o zdarzeniu związanym z upublicznieniem w styczniu 2022r. listy sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Elblągu, którzy poparli kandydaturę sędziego M.N. do Krajowej Rady Sądownictwa; wśród osób popierających tę kandydaturę znajdował się również sędzia X.Y.. W trakcie zainicjowanego w ten sposób postępowania przesłuchaniom przez prokuratorów Wydziału Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej poddawani byli sędziowie i pracownicy administracyjni Sądu Okręgowego w Elblągu. Postępowanie to zostało nieprawomocnie umorzone dopiero 29 grudnia 2023r.;

- w dniu 22 sierpnia 2022r. sędzia X.Y. został zastępcą Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku.

Podsumowując, droga kariery zawodowej sędziego X.Y. i czerpane z niej profity jednoznacznie świadczą o tym, że stopień jego zaangażowania w działania władzy wykonawczej dają podstawę do najdalej idących wątpliwości co do jego bezstronności w rozpoznawanych przez niego sprawach.

Nie można też stracić z pola widzenia szeregu orzeczeń, które zapadły w Sądzie Apelacyjnym w Gdańsku dotyczących wyłączeń sędziego X.Y. od udziału w sprawach (m. in. W sprawach o sygn.

akt II AKa 126/24, II AKz 382/24, II AKz 131/24 i II AKz 206/24 oraz II AKz 575/24), w których każdorazowo decyzje wiązały się z przeprowadzeniem testu bezstronności i niezawisłości. Problematyka ta również szerzej omówiona została w wyroku Sądu Najwyższego wydanym w sprawie V KK 270/24.

Opisane wyżej okoliczności świadczą o pełnym akceptowaniu przez sędziego X.Y. przeprowadzanej przez władzę wykonawczą „reformy wymiaru sprawiedliwości” drastycznie ograniczającej kompetencje władzy sądowniczej, która w konsekwencji doprowadziła do głębokiego kryzysu w polskim porządku prawnym, sięgającego fundamentów funkcjonowania państwa prawnego.

Okoliczności te przesądziły o stwierdzeniu wystąpienia w odniesieniu do składu Sądu Apelacyjnego rozpoznającego niniejszą sprawę przesłanki z art. 439§1 pkt. 2 k.p.k.

Wobec zachodzenia wskazanej powyżej bezwzględnej przesłanki odwoławczej zaskarżony wyrok należało uchylić, zaś sprawę przekazać Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[J.J.]

[a.ł]

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jerzy Grubba